

ČEMERNA TONČKA

»VSTANI, TONČKA, DANES Gremo na izlet,« je rekla mama svoji mali hčerki prvo nedeljo po začetku šole. »Zunaj je lepo, sonce sije, ptički in vse živalce se veesele lepega jutra!« Tončka pa se ni veselila. Nejevoljno je sedla na posteljo, češ da ne bo vstala, naj ji mama prinese zajtrk kar na posteljo.

»Vsi bomo hkrati zajtrkovali pri mizi, Tončka. Toda najprej se moraš umiti in počesati. — Zdrav človek ne zajtrkuje v postelji!«

Tončka pa se je po svoji navadi še naprej kujala, vendar pa ni dobila zajtrka na posteljo. Zato je vsa natakknjena vstala in čemerno zrla na ves svet: na očko, na mamo, celo na kanarčka. Zajtrk je stal na mizi, ko se je prišarala Tončka. Kanarček se je bil že zdavnaj okopal in je pel ter bil od sile vesel, da je na svetu, čeprav le v tesni kletki. Včasih so ga kajpak spustili iz kletke, da je malo letal po sobi. Tako malo je kanarčku zadostovalo, da je bil življenja vesel!

Očka je bil tudi dobre volje, saj je bila nedelja in lepo vreme. Tončka pa se ni veselila niti lepega dne niti tega, da je kanarček pel, da je bil očka dobre volje in mama zadovoljna — kar čemerno je gledala.

»Pojdi, Tončka, da ne zamudimo vlaka,« je dejala mama. Tončka je šla, pa ni z nikomer govorila. Kanarček je klical za njo: »Fiiiiiii! TITITITITITI!«

Na vlaku je bilo polno ljudi, vsi so bili veseli lepega jutra. Ko so izstopili na podeželski postaji, so jo mahnili čez travnike in skozi gozd. Zdaj pa zdaj so za hip videli veverico, zajčka, da, celo srnico, ampak samo za hip. »Mama, zakaj bežijo pred nami?« je vprašala Tončka. Mama se je nasmehnila: »Menda zato, ker so videli, da gre z nami čemerna deklita.«

Očka ji je to drugače pojasnil. Rekel je, da so živalce plašne, ker niso vajene ljudi, ampak včas, kadar je huda zima in so lačne, pridejo celo do hiš in se sprijateljijo z dobrimi ljudmi. — Medtem so prišli na prijeten kraj, kjer so sedli. Tončko so že davno bolele noge, in zato je mislila na veverico, zajčka in lepo srnco, dokler ni zadremala. V tem pa hop! nekaj je lahno priskočilo... bila je srnica!

»Ti si lačna, srnica?« je tiho vprašala Tončka, da bi ne splašila srnice. »Očka je rekel, da prihajate k ljudem, kadar ste hudo lačne.«

»Nisem,« je rekla srnica, »samo gledat sem prišla, kakšna je čemerna deklita od blizu.«

Hop, hop, je prisopihal zajček in se smejal na ves gobček. »To je tista, to je tista!« tudi veverica je skočila z veje, in potem so se vsi trije smejali.

»ZAKAJ SE SMEJETE, NEUMNEŽI?«
»NISMO NEUMNI.« JE DEJAL ZAJČEK, »ZATO SE SMEJEMO, KER SMO RADI NA SVETU, IN ZATO, KER NE ZNAMO BITI ČEMERNI. PRIŠLI SMO TE GLEDAT, KAKO SI PUSTA, IN TO NAM GRE NA SMEH!«

»PA ZAKAJ NE ZNATE BITI ČEMERNI?« JE SPRASEVALA TONČKA. »MAR VAS NIKOLI NIČ NE JEZI?«

»KAJ BI NAS JEZILO?« SE JE HETALA VEVERICA. »JAZ SKAČEM IZ VESELJA OD JUTRA DO VEČERA, IN NIKOLI MI TO NE MRZI!«

»IN TI, ZAJČEK.« JE VPRAŠALA TONČKA, »TI TUDI NISI NIKOLI ČEMEREN?«

»KJE NEKI! MENI BI SE TO NITI NE PODALO! IN PA — MENI JE NA SVETU VSE VŠEČ, VSE IMAM RAD IN SEM ZADOVOLJEN. ČEMU BI BIL TOREJ ČEMEREN?«

»PA TI, SRNICA, TEBI NIKOLI NIČ NE MRZI?« JE VPRAŠALA NAPOSLED OSRAMOČENA TONČKA. SRNICA JO JE POGLEDALA S SVOJIMI LEPIMI OČMI IN REKLA:

»NE. GLEDAM NA SVET LEPO IN GA TUDI LEPEGA VIDIM, IN SPLOH SEM NA SVETU RADA. TI PA GRDO GLEDAŠ IN ZATO VIDIŠ VSE GRDO.«

»AMPAK — SAJ JAZ NIMAM TAKO LEPIH OČI KAKOR TI, SRNICA!«

»IMAAŠ JIH, IMAŠ, SAMO LEPO Z NJIMI POGLEJ!« — — —

TONČKA JE ODPRLA OČI, DA BI LEPO POGLEDALA — IN MAMA SE JI JE NASMEJALA.

»ALI IMAM LEPE OČI?« JE ZASPA NO VPRAŠALA TONČKA.

»SEVEDA JIH IMAŠ, TONČKA, RES JIH IMAŠ!«

»KAKOR SRNICA?«

»TVOJE SO SPET DRUGAČE LEPE!«

»PA ZNAM Z NJIMI LEPO POGLEDATI?«

»ZNAŠ, TONČKA, ČE HOČEŠ.«

RES, TONČKA JE LEPO GLEDALA, ŠE NA UM JI NI PRIŠLO, DA BI ČEMERNO ZRLA V SVET. ZAKAJ? NA KOGA? VSE JE BILO LEPO, VSE JE IMELA RADA. OD VESELJA JE SKAKALA KAKOR VEVERICA IN GLEDALA LEPO KAKOR SRNICA.

* * *

Ivan Razpočnik

Skrivnost zelene jame

(čudoviti doživljaji dveh dečkov)

Škrlatna viteza

Zamotana pisava na porumelih pergamentnih listih je bila težko čitljiva. Tomo pa ni odnehal. Bral je in bral ter mahal nepotrpežljivo z roko, kadar ga je hotel Branko prekiniti.

Končno je zaprl knjigo s srebrnimi zaklopkami, poprej pa je še vtaknil med strani krasno zlato bodalo.

»Torej, kaj je? Govori vendar!« je silil Branko.

»Le počasi, malček,« je menil Tomo dobrohotno, čeravno je vedel, da Branko ni všeč, da ga tako imenuje. »Poslušaj, zgodovina mesta Estere nam ne pove dosti. Večinoma midva že vse veva. Toda nekaj sem pa vendarle našel... Neko prerokovanje. Nekoč, tako piše v knjigi, bo prišel zlat deček, ki bo nosil v rokah zlato lavorjevo vejico. Prišel bo v mestno hišo in bo razglasil meščanom, kako se lahko osvobode stoletnega prokletstva. No, kaj praviš?«

»Zelo lepo, toda kaj naj midva počneva s tem prerokovanjem?«

»Vse mogoče, dragi Branko. To ti lahko že sedaj zagotovim, če ravno moram še prej o vsej stvari temeljito premišljevati. In v ta namen si bom sedajle privoščil izdatno kopel. Ravno pri kopanju mi padejo na um velike stvari.«